

KUVAUKSET T-SAIRAALAN LEIKKAUSSALISSA JA HERÄÄMÖSSÄ

T-sairaalassa on kaikkiaan 14 leikkaussalia ja niissä on kuvantamiskäyttöön tarkoitettu C-kaari tai harvinaisempi O-kaari. Leikkaussaleissa kuvantamisen hoitaa pääasiassa leikkaussalin oma henkilökunta eli hoitotiimi. Esimerkiksi ortopedi käyttää läpivalaisua apunaan murtuman asennon korjaamiseen leikkauksen aikana. Näin saatu reaaliaikainen kuva nopeuttaa leikkausta ja samalla siitä saadaan noninvasiivisempi toimenpide, joka lisää turvallisuutta.

Röntgenhoitajat käyvät leikkaussalissa satunnaisesti kuvaamassa osastokuvauslaitteella. Tällaisia tilanteita ovat esim. sisäkorvaimplantin tai keskuslaskimokatetrin CVK, (*Central Venous Catheter*) laitto, leikkauspreparaatin kuvantaminen tai kun leikkaussalien tarvikkeiden tarkistuslista (*check-list*) ei täsmää.

Kuvauspyyntö leikkaussaliin tulee aina yllättäen. Leikkaussaliin lähdetään aina välittömästi ja usein ilman lähetettä. Potilaat ovat lähes aina nukutettuina ja nukutusta ei haluta viivyttää enemmän kuin on tarpeen. Lähetete, kuvat ja ac-numero linkitetään keskenään jälkikäteen. Leikkaussaliin lähtevä röntgenhoitaja tiedustelee aina ennen lähtöä hoitotiimiltä mitä halutaan kuvata ja onko kyseessä oleva potilas lapsi vai aikuinen. Näin hän ennakoii ja valmistelelee esim. kuvausarvoja. Leikkaussalin hoitotiimi opastaa pukeutumisessa ja leikkaussaliin perille löytämisessä.

Leikkaussalissa liikkuminen ja ympärillä oleviin tavaroihin koskeminen on pääsääntöisesti kielletty. Hoitotiimi ohjeistaa röntgenhoitajaa alueista, joissa tämä voi liikkua ja johon röntgenlaitteen voi asemoida. Röntgenhoitaja ei missään vaiheessa koske potilaaseen, vaan leikkaussalin hoitohenkilökunta tekee kuvausta varten kaikki tarvittavat potilasnostot ja siirrot.

Röntgenhoitaja tai muu säteilynkäytön ammattilainen huolehtii säteilyturvallisuudesta ja potilasturvallisuudesta yhdessä hoitotiimin kanssa. Kuvauksen aikana on jokaisen käytettävä henkilökohtaisia sädesuojia tai liikuteltavaa lyijyseinää. Läpivalaisulaitteiden lähelle saadaan asennettua kiinteitä lyijysuojia. Jos leikkaussalissa ei ole sädesuojaimia, hoitotiimin täytyy mahdollisuuksien mukaan poistua leikkaussalista tai seistä lyijyliivejä käyttävän röntgenhoitajan takana.

Resekaatti eli leikkauksessa poistettu kudoks kuvataan yleensä leikkaussalin ulkopuolella. Resekaatti tuodaan leikkaussaliin käärittynä ja se asetellaan detektorin päälle. Röntgenosaston ulkopuolella kuvattaessa on kiinnitettävä erityisesti huomiota säteilysuojaukseen.

Heräämössä yleisin kuvaus on thorax-röntgen, esim. CVK-kanyylin oikean sijainnin varmistaminen. Heräämöön lähdetään aina viipymättä lähetteen tultua. Sinne ei tarvitse pukeutua erikseen, mutta hyvästä käsihygieniasta on huolehdittava. Myös kuvauslaite täytyy pitää puhtaana. Säteilyturvallisuudesta huolehditaan kuten muutenkin osaston ulkopuolisissa kuvauksissa.